

Dr.T.R Mohanty

ସପ୍ତାହ -୦୮

ନ.-୧୨୩ (ଓଡ଼ିଆ ବୁଲେଟିନ)

Nodal Officer

ତାରିଖ- ୨୦.୦୨.୨୦୨୪

(ସୌଜନ୍ୟ – ଓୟୁଏଚି ସ୍ଥିତ କୃଷି ପାଣିପାଗ ଉପ ବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

ବିଶେଷ ସୂଚନା

- ❖ ଯଦି ପୂର୍ବ ରୁ କୌଣସି ଘାସ ମରା ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରି ନାହାନ୍ତି ତେବେ Penoxsulum ୧.୦୨% + Cyhalofop-butyl ୫.୧% @ ୮୦୦ ମିଲି ପ୍ରତି ଏକର ହିସାବ ରେ ରୋଇବାର ୧୫ ରୁ ୨୦ ଦିନ ପରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ୨୦ ରୁ ୨୫ ଦିନ ପରେ ହାତ ରେ ଘାସ ବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧାନ ରେ ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଜୀବାଣୁଜନିତ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦- ଗ୍ରାମ Copper Hydroxide ନାମକ ଔଷଧ କିମ୍ବା ୨୦୦-ଗ୍ରାମ Plantomycin ସହିତ ୬୦୦-ଗ୍ରାମ Copper Oxy Chloride ନାମକ ଔଷଧ, ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ କାଜୁବାଦାମ ଫସଲରେ ତେର ଏବଂ କାଣ୍ଡ ବିକ୍ଷା ପୋକ ର ନିବାରଣ ପାଇଁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କିମ୍ବା ସୁତଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଗଛ ଛାଇ କୁ ହଟାଇ ଦିଅନ୍ତୁ (ଧାନ ରଖିବେ ଯେମିତି ଛାଇ ର ସର୍ବନିମ୍ନ ୫୦ ପ୍ରତିଶତ ରହିବ) ।
- ❖ ଫେବ୍ରୁୟାରୀ-ମାର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି ଝୁଡ଼ଙ୍ଗ, ଗୁଆଁର, କଖାରୁ, କାକୁଡ଼ି ଏବଂ ତରଭୁଜ ଲଗାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ।
- ❖ ପନିପରିବା ଚାରା କୁ ଧୂଳି ତାପମାତ୍ରା ରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ❖ ସୋରିଷ ଗଛରେ ଛୁଇଁ ଗୁଡ଼ିକ ହଳଦିଆ ବାଦାମି ରଙ୍ଗର ହୋଇ ପତ୍ର ଝଡ଼ିବା ଧରଣରେ ସକାଳ ସମୟ ରେ ଗଛ କାଟନ୍ତୁ । ତେରିରେ ଧଳା କଲେ ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଥାଏ। ଗଛ କାଟି ସାରିବା ପରେ ବିଡ଼ା ବାନ୍ଧି ୫-୬ ଦିନ ଟାଣ ଖରା ରେ ଶୁଖାଇ ଧଳା କରନ୍ତୁ। ଧଳା କରି ସାରିବା ପରେ ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ ସାଇତି ରଖିବା ପାଇଁ ଭଲ ଭାବରେ ଖରା ରେ ଶୁଖାଇ ଜଳୀୟ ଧୂଳି ଶତକଡ଼ା ରଖନ୍ତୁ।
- ❖ ଆଳୁ ଲଗାଇବାର ୨୫-୮୫ ଦିନ ପରେ ଏହାକୁ ଧଳା କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆହୁରି ଯେମିତି ଧାନ ଦେବେ ଜମି ରେ ଧୂଳି ଧରି ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ହଳଦିଆ ରୁ ବାଦାମି ରଙ୍ଗ ହେଇଯାଇଥିବ । ଧଳା କରିବାର ୧୫ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଜଳସେଚନ କୁ ବନ୍ଦ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ଧଳା କରା ଯାଇଥିବା ଆଳୁ କୁ ଛାଇ ରେ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ରଖନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ପଚା ଆଳୁ କୁ ଧଳା କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ତିନାବାଦାମ, ବିରି ଓ ମୁଗ ରେ ଧୂଆଁ ପତ୍ର ଗୋଟି ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଧରଣରେ ନିୟମିତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରି ଧୂଆଁ ପତ୍ର ଓ ପୋକ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି କ୍ଷୋଡ଼ଲିଓର ଥିବା ସାଙ୍ଗ ଆକର୍ଷକ ଯତ୍ନ ରୁ ୬ ରୁ ୮ ଟି ରଖନ୍ତୁ। ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟେ କିଆରି ରୁ ଧୂଳି କିଆରି କୁ ନ ଯିବା ପାଇଁ ହିତ ରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ କିଗ୍ରା Chlorpyrifos ୧.୫% D ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଧାନ(ଡାକୁ):

ପିଲସାର ପ୍ରୟୋଗ

ଯେଉଁ ଚାଷୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ମାନେ ଧାନ ତଳି ରୋଇସାରିଛନ୍ତି ତେବେ ଧୂଳି ଧଳାକରଣ ଧାନ କିସମ ପାଇଁ ପିଲ ସାର ହିସାବରେ ଧାନ ରୋଇବାର ୩ ସପ୍ତାହ ବେଳ କୁ ଏକର ପ୍ରତି ୩୫ କିଲୋଗ୍ରାମ ଯୁରିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

କାଣ୍ଡ ବିକ୍ଷା ପୋକ

ଧାନ ଫସଲ ରେ କାଣ୍ଡ ବିକ୍ଷା ପୋକ ର ପ୍ରକାପତି ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୮-କିଲୋଗ୍ରାମ Cartap hydrochloride ୪G

ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୧୦-କିଲୋଗ୍ରାମ Fipronil ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୪-କିଲୋଗ୍ରାମ Chlorantraniliprole ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୬-କିଲୋଗ୍ରାମ Imidacloprid ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ ,ସମାନ ଓଜନ ର ବାଲି ସହ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଆଖୁ:

ବିହନ ସତ୍ତା

ଆଖୁ ଲଗାଇବା ପରେ ମୁଖ୍ୟ ଜମିରେ ଏହି ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-ଗ୍ରାମ Carbendazim ଓ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ମାଟି କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଭିଜାନ୍ତୁ କିମ୍ବା ୪୦୦-ଗ୍ରାମ Metalaxyl ଓ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ବିରି ଓ ମୁଗ:

ଜଉ ପୋକ

ମୁଗ ଓ ବିରି ଫସଲରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ରେ ଜଉ ପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି। ମୁଗ ଓ ବିରି ଫସଲରେ ପ୍ରାଥମିକ ଠିକଣାରେ ଜଉ ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ମିଲି ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ପିପିଏମ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ। ଜଉ ପୋକ ର ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam କିମ୍ବା ୫୦ ଗ୍ରାମ Acetamiprid କିମ୍ବା ୬୦ ମିଲି Imidachloprid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ।

ଚିନାବାଦାମ:

କାଣ୍ଡ ପତା ରୋଗ ପରିଚାଳନା

ଚିନାବାଦାମ ଫସଲରେ କାଣ୍ଡ ପତା ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-ମି.ଲି Validamycin ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୩୦୦- ଗ୍ରାମ Captan ଓ Hexaconazole ର ମିଶ୍ରିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ମାଟିକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଭିଜାନ୍ତୁ ।

ସୋରିଷ:

ସୋରିଷ ଫସଲରେ ଜଉ ପୋକ ଲାଗି ବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ। ପ୍ରାଥମିକ ଠିକଣାରେ ଜଉ ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୫-ଟି ହଳଦିଆ ଠିକଣା ଯତ୍ନ ରଖନ୍ତୁ । ଜଉ ପୋକର ରାସାୟନିକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି 40-ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ ଯାହାକି Actara ବା Areva ନାମରେ ମିଳୁଛି କିମ୍ବା 50-ଗ୍ରାମ Acetamiprid ନାମକ କୀଟନାଶକ ଯାହାକି Dhanpreet ବା Manik ନାମରେ ମିଳୁଛି, 200-ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ବାଇଗଣ

ଛୋଟ ପତ୍ର ରୋଗ

ବାଇଗଣ ର ଛୋଟ ପତ୍ର ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଜମି ରୁ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ ଓପାଡି ଦୂରରେ ଯୋଡିଦିଆଯାଏ । ଏହି ରୋଗର ବାହକ ପତ୍ରଟିଆଁ ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ -ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦-ଗ୍ରାମ Flonicamid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ।

ଆଳୁ:

କଟା ପୋକ

ଆଳୁ ଫସଲ ରେ କଟା ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମିଲି Chlorpyrifos ଏବଂ Cypermethrin ର ମିଳିତ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ପୋକ ଗୁଡିକ ରାତ୍ରରେ ହୋଇଥିବାରୁ କୀଟନାଶକ କୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟ ରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ କିଲୋଗ୍ରାମ chlorpyrifos ଗୁଣ୍ଡ କୁ ହୁଡା ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ।

କୋବି ଜାତୀୟ ମନିପରିବା :

ପତ୍ରଛନ୍ଦା ପୋକ ଓ ବନ୍ଧାକୋବି ବିକ୍ଷା ପୋକ

ଏହି ପୋକ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଫସଲ ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରି ଶୁକ ଓ ଷ୍ଟା ପୁଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଧରି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରାଥମିକ ଷ୍ଟାରେ ଏହି ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୩୦୦ PPM Azadirachtin କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି କୀଟ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମିଲି Tolfenpyrad ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦ ଗ୍ରାମ Flubendiamide ନାମକ କୀଟନାଶକ ମିଳୁଛି କିମ୍ବା ୭୫ ମିଲି Spinosad, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ପିଆଜ:

ବାଦାମି ବୁଟ ଏବଂ ପତ୍ର ପୋଡ଼ା ରୋଗ

ପିଆଜ ଫସଲ ରେ ବାଦାମି ବୁଟ ଏବଂ ପତ୍ର ପୋଡ଼ା ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ଗ୍ରାମ Mancozeb ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦ ମିଲି Difenconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୧୦୦ ମିଲି Tebuconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ୧୫ ଦିନ ଧରି ଫସଲରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ପିଆଜ ଗଛର ପତ୍ର ଧୂଳି ଚିକ୍ଷଣ ହୋଇଥିବାରୁ ଔଷଧ ସିଂଚନ କଲାପରେ ତଳ କୁ ଖସିଥାଏ, ତେଣୁ କୀଟନାଶକ ସହ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ମିଲି sticker କିମ୍ବା spreader, ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ତୁଷାର ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି

ନୋଡାଲ୍ ଫିସର,

ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି

ଧର୍ମ, ଗବେଷଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ,

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଚାଷରେ ଧୂଳି ଲାଭବାନ ହେବା ପାଇଁ ଓୟୁଏଟି କଲିଙ୍ଗ ଉତ୍ପାଦ (ଚାରା, QPM, ଚିସୁ କଲଚର ଗଛ, ଫଳ ଓ ପନିପରିବା, ଯାକ, କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁ, ଛତୁ, ଛତୁ ମଞ୍ଜି, ଜୈବିକ ସାର, ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ, ଜିଆ ଖାତ, କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଇତ୍ୟାଦି) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗର ପୂର୍ବନୁମାନ ଓ ପାଣିପାଗ ଭିତିକ କୃଷି ସୂଚନା ନିମନ୍ତେ ଧୂଳି ବିବରଣୀ ପାଇଁ MEGHDOOT ମୋବାଇଲ୍ ଆପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

(Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.aas.meghdoot>)

(iOS: <https://apps.apple.com/in/app/meghdoot/id1474048155>)